
перспективи для проведення відповідних досліджень у даній сфері в подальшому.

Враховуючи вище перераховане, можна зробити висновок, що вплив харчових добавок на органи і тканини ротової порожнини досліджено не в повному обсязі та є досить актуальною проблемою сьогодення, викликаючи значний інтерес серед сучасних науковців, зокрема в стоматологічній сфері.

РЕМОДЕЛЮВАННЯ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ТОНКОГО КИШЕЧНИКА ПІД ДІЄЮ ЕКЗОГЕННИХ ТА ЕНДОГЕННИХ ЧИННИКІВ

Білаш С.М., Проніна О. М., Олійніченко Я. О.

Полтавський державний медичний університет (м. Полтава)

Протягом великого проміжку часу відбувається вивчення морфологічної будови та функцій тонкого кишечника як однієї з найважливіших частин травної системи, що забезпечує остаточне розщеплення поживних речовин та всмоктування продуктів їх обміну в кров та лімфу. Протягом останніх десятиліть збільшується негативний вплив як екзогенних так і ендогенних чинників на морфофункціональний стан органів гастроінтестинального тракту, зокрема тонкого кишечника. На сьогодні, проблема виникнення змін морфологічної структури цього відділу шлунково-кишкового тракту викликає значний інтерес як клініцистів так і науковців.

Порушення кровопостачання та іннервації, хронічні запальні процеси, ожиріння, вживання продуктів харчування, збагачених харчовими добавками, вплив деяких лікарських засобів мають значний негативний вплив, що викликає зміни різноманітних структур як слизової оболонки так і м'язового шару стінки тонкої кишки. Нами було проведено аналіз наукових робіт присвячених даному питанню, результати якого показали, що дана проблема є досить актуальною для сучасних науковців.

У відповідності до результатів досліджень було встановлено, що порушення кровопостачання тонкої кишки викликає певні зміни міжм'язового нервового сплетення (Ауербахового сплетення) та порушує процеси передачі нервово-м'язових імпульсів і як наслідок – уповільнення транзиту та процесу перетравлення їжі. Зовнішня деіннервація тонкого кишечника може бути причиною виникнення пухлинного процесу відповідного відділу травної системи. Дієта з високим вмістом жирів викликає зміни процесів іннервації м'язових волокон, будови стінок кишечника та клітин слизової оболонки, що від-

---

повідать за продукцію гормонів та підтримку захисного кишкового бар'єру.

Враховуючи функціональне значення тонкого кишечника, питання щодо вмісту харчових добавок у продуктах харчування залишається надзвичайно важливим на сьогоднішній день. Харчові добавки являють собою численну групу синтетичних та природних речовин, які додають до сировини або готових продуктів харчування з метою покращення смакових властивостей. Їх вплив, зокрема глутамату натрію як найбільш яскравого представника даної групи на різні відділи травної системи широко досліджується на сучасному етапі. Групою українських науковців було встановлено, що тривалий вплив глутамату натрію на товстий кишечник призводить до морфологічних змін в його стінці у вигляді вогнищевих запальних та ерозивних уражень.

На сьогодні, робіт присвячених впливу харчових добавок саме на морфофункціональний стан тонкого кишечника, зокрема клубову кишку не має, що створює перспективи для проведення відповідних досліджень у цій сфері в подальшому.

Враховуючи вище викладене, можна сказати, що тонкий кишечник досить часто є мішенню ураження як ендогенними так і екзогенними чинниками, що потребує подальших наукових досліджень з метою виявлення результатів даного впливу та пошуку шляхів для уникнення можливих негативних наслідків.

ВПЛИВ ВИСОКОЧАСТОТНОГО ЕЛЕКТРИЧНОГО СКАЛЬПЕЛЯ НА МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ БІОЛОГІЧНИХ ТКАНИН ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ТВАРИН

*Білаш С. М., Проніна О. М., Пирог-Заказникова А. В.,
Рева Р. О., Свирида О. С., Ксьонз В. І.*

Полтавський державний медичний університет (м. Полтава)

Особливості будови тканини значно впливають на ступінь її провідності та стійкість до високих температур, що визначає різну реакцію на вплив фізичних методів в хірургії. Тому будь-які дослідження впливу високочастотного струму мають проводитися із залученням тканин, які мають різну морфологічну будову. Роботи, в яких досліджували вплив електричного скальпеля, мають досить суперечливі висновки. Тому на сьогодні це питання залишається остаточно не з'ясовано та потребує об'єктивного вивчення із залученням декількох областей дослідження.

Дослідження проводили на 10 безпородних статевозрілих кроляч-самцях, які були розділені порівну на дві групи: експериментальну (I) та контрольну (II). У експериментальній (I) групі розтин тканин пе-